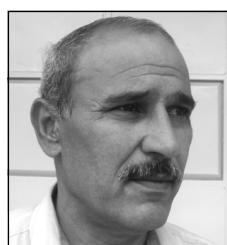

چیزک

فهیسه‌ل همه‌مهندی

کویربوونه‌وهی ئاواته‌كانى...
ئازاره‌كانى ناخى...
له‌وديوي نابينايىيە و
گولاله سووره...
000

پوار كۈتىلە چىزك

کویربوونهوهی ئاواتهكانى...

پياوه سەر و ريش چەرمۇوهكە.. دەلىي ھەزار سالە سەرى بەسەر گۆپالەكەيەوه لار كردووهتەوه، نە مشتومىر.. نە گەرەلاؤزى.. نە ھەراوھورياش خەبەريان نەكردووهتەوه. وا بە خەيا لا رۆچۈوه، تا ناوقەدىشى گې بىگرى بە خۇدا نايەتەوه.

تەنبا ھاودەم و ھاوبىرى خەيالەكانى.. مەندالىكە ، بەيانيان.. بەر لەوهى بەرەو قوتابخانە ھەلکشى، سەر لەم دەدات و سلاۋىتكى لى دەكا. ئەويش سەرى بۆ دەلهقىنى و شىتى دەئاخنۇتە ناو مشتىيەوه. ئەم دواپۇزىتكى پىشىنگار لەودا دەبىنى، زۆر سەبۇرى پىدا دىتتەوه، ئەويش كۆمەللى شىتى دىيارى ئاسا كە رۆژانە وەك بىدۇزىتەوه دىنە دەستى.

ئەمەر زۆر بە پەرۋىشەوه چاوهرپوانى مەندالەكەي دەكىرد، دىياربۇو .. رازىتكى پى بۇ بۇيى بىرلىكىنى. دويىنى شەو تەگىرىيەكى زۆرى لە تەك خۇيدا كردىبۇو، تا قەرارى بەدات.

چاوه كزەكەنانى زۆر ھەلگاڭلۇقتۇن.. تا خەو نەيياتەوه، ياخەيالىك زەفەرى بى نەبا.

گوچىچەكانى بە دوو بەردى پان تەكائىن، تا خالقاواى ئەو قسانە نەبى كە بەردىوام لە گوچىدا دەزرىنگانەوه.

ھەموو ئەو مالى دنبا كە پاشەكەوتى كردىبۇون، قەرارى دا.. بىدا بە مەندالە.. ئىتىر چاوهرپوانى لە ناخىدا بۆ رۆزىتكى نوى.. تەمەن بۇي ھەلناڭرى.

مەندالەكە هەر نەھات، ئەم بى خەبەربۇو لەوهى چى لى قەمماوه.

دەمەو بەيانىيەكى زۇو ، دايىكە مەندالەكە بە خەبەر دىننى، كە شەھى قەراريان لەسەرئەوه دابۇو، مەنچەللى نۆكى كولاؤ بە كۆلانەكاندا كې بىدا و بىشىۋى خىزانەكە لە ئەستۆي خۆى بىگرى.

ئازارەكانى ناخى...

ئەو بەيانىيە ... بە دووى ھەر كارىك بۇو، بۆ بىشىۋى زىيان.. ئەو دەگەپا.

لە مالەوە زەنەكەي بىرى لە ھەموو ئەو رۆزگارە دەكىردىوه، كە قەدەر بە ناتەبایى ئەمەرۇيانى بۆ نۇرسىبۇوه.

لای ئىسوارە.. پىاۋى بەدەم خەيالەوە .. ئازارەكانى ناخى خۆى بۆ خۇدا دەرەبىرى.

دنبايەكى سەراسىيمە .. لە داھۇلىكى دەكىرد، با ھەللى گىرتىپ و گشت بالدارەكانى دنبا دووى كەوتىن بۆ تۆلە لە رەوتارەكانى، دابۇويانە بەر دەندۇوك.

لە مالەوە.. ئافرەتىك خوانىتكى چكۇلانەي رازاندبووه، بىرى مەندالى زەرنە قۇوتەيى بە

رۆژى جەزىيان دەزانى، كەوتۇونە پېشىرىكىي قۇوتدىانى پارووه نان.

شەۋىئ مەتەلىك داھات:

– بۇوات كرد..؟!

– دەمزانى .. قىدەر بەرۆكمان بەر نادات، تا خۆمان بەدەستەوە نەدەين..!

پىاۋىك..تا بەرەبەيان خورشتىكە راسانى كىردىبو، لە دالانەكە هەر دەھات و دەچوو.

ژىتك.. لە بنمىچى گۆيىسىوانەكە رامابۇو، خوا لىي خوش دەبى.

پىاۋىك.. كىريان دەيشۈوشىتەوە، ژىتك بىدەنگى

پىاۋىك.. ژىتك.. پياو.. ژنى.. پيا.. ژن.. پى.. ژ.. پىپىپىپ.. ژىزىزىز

داداگا پېپىو لە پىاۋى نۇستۇو.

ئەو بەيانىيە .. هەر ئەو بەيانىيە، پىاۋىك بە دووى ھەر كارىك بۇو بۇ بېشىوي ژيان دەگەرا، وەلى پىاۋىكى تربۇو، بە رەنگىكى تر و جل و بەرگىكى تر، بە ھەمان ئازارى ناخوه.

لەودىيى نايىنابىيەوە

بە ئاسپىايى چوار ھىلى راست و چەپى ئالكاندە سەر رووبەرى تابلوکە، خولىاي رەنگەكانى لە دلا نەمابۇو، وەك ئەوهى رەنگەكانى بىرچووبىتەوە، يَا چۆنیان ئاوىتە بکات بۇ ئەوهى رەنگى سووتىمانىك بىدات. سووتىمانى قەقەنس يَا قەقەنسى سووتاۋ.

– «بەلای تەماشەكەرانەوە ھەر ھەمان مەبەستە ، بىرۆكەكە..»

لە دىيى ھىلى بە يەكاكچووهكان، ئافرەتىكى دووگىيان رۆزەكانى بەرە دوا دەزمارد. زەلامىكىش .. كە بۇ مەبەستى ھاوسەرى ژنە سكىپەكە لۇواندبوو، لە ژۇور سەرى ژنەكەوە شېرەزەي مەندالبۇونەكە بۇو.

– پىاۋەكە بىززوو دەكەم..!

– بەچى..؟

– بە مشتى خاڭ

تاريكييەكە تا دەھات شىوهى بىرىنېكى قۇولى دەگرت، سىيماي زەلامەكە كاڭتى دەبۈوه، لە ناو بىرىنەكە شتى لە دومەلىكى تەقىيى دەكىد، لىناو دەيىخانىن، دار و دىوار لىنجاوبۇو، بەسەر ئەو لىنجاوابىيەوە دەتكوت سەما دەكەين، ئەوهى خۆى بۇ نەدەگىرا، لەسەر گازەرە پېشىدا دەكەوت.

ئافرەتكە دەينالاند، جاريکى تر ژان گرتىيەوە، ئەمجارەيان بەسەختى گرتى، پياوهەكە لە بىدەسەلاتىدا نەيدەزانى چى بکات.

دەمى لە تابلوکە راما و بىرى بەرھو لاي ئۇھەمموو گوناھانە چوو، كە دەپسكانە تابلوکەوە. خۆى بە خاين هاتە بەرچاوا . ناچار تابلوېكى ترى كىشا.

مندالىك لاي پەنجهەرەي ژۇورىتىكى شىدارەوە، دەپروانىيە دەرھو، لە زمانى دايىكىيەوە چاودەپروانى باوكى دەكرد. ويئەكىشەكە دامابۇو بە دەست ناونۇنىشانىكەوە، بۇھەردۇو تابلوکەي، دەيزانى تابلوى تر بەرھەنگانە بکىشى، ناتوانى لەو تارىكىيە رەنگ بە بەر ژياندا بکات، من پىيم گوت ناوى بنى لەو دىيوى تابىنایيەوە.

گوللە سوورەي ...

ئەم پياوه بە ديار ئەم گوللە سوورانەوە دانىشتتوو، ھەمموو رۆزى دى و لە سىلەياندا دەكەۋىتە قسان، ھەرجىيەك دەلى .. گريان دەيگىرى.

باسى شارىك دەكتات لە ئەفسانە دەچى، باسى خەلکىك دەكتات سەرەرق لە دنيا، مەتەلى دەگىرىتەوە وەك ئەوانەي داپىرە بقى دەگىرىايىنەو بەر لە نۇوستان، بۇ ئەوهى ترسىمان تىدا شىن بكا.

هاوريكەي ليپرسىيىبوو: تەمەنى ئەم گولانە كورتن، سالى جاريک بۇ چەند رۆزى دەردىكەون و دەپرووكىن، ژيان بە وەرينى ئەو گولانەوە ناوهستى، تو بەم ھەنسكانەتەوە ناتوانى رۆزىك وەرينيان دوا بخەيت.

سەرگورشتەكە لەويوە دەست پى دەكتات، كچىك پى لە جوانى و ناسكى كافرۇشىيەت، دەتگوت ئەو گوللە سوورانەن كە بە باى بالى پەپولەيەك دىنە لەنجهەوار.

هاوريكەي چۈپاندىيە گۈتى و گوتى: دەتوانىن پىوهندىيە كانمان پتەوتى بکەين، ئەگەر ئەم خانمه سەرىشكەكى لە نىوانماندا.

ئەم بزەخەنەيەكى هات و گوتى: دەمزانى ژيان بە وەرينى گولىك ناوهستى، بەلام.. بە ژاكاندىن گولىك ھەمموو جوانىيەكانى دنيا دەشىۋىنلىرى.

لەو دىيوى ئەم قىسىيەوە لچە شۇرۇيىەكى بەردا خىست، دواى ئەوهى ئەمى بى ئومىد جى ھىشىت، مەتمانەي بەر فەلسەفەيە هەر نەبۇو، لە ژاكاندىنەكە.

بۆيە بە دەم رىيە لەبەر خۆيەوە دەيگوت: ئەگەر نەيشىژاكاندىبى خەونى رووتى پىيەوە بىنیوھ.